

بیمارستانهای سراسر جهان گزارش گردیده است. از آنجایی که این امر در ایران بررسی نشده بود، این مطالعه برای ارزیابی اپیدمی CNS در بیمارستانهای ایران با تکنیک PFGE طراحی شد که اولین مطالعه مولکولی اپیدمیولوژی CNS به روش PFGE در ایران میباشد.

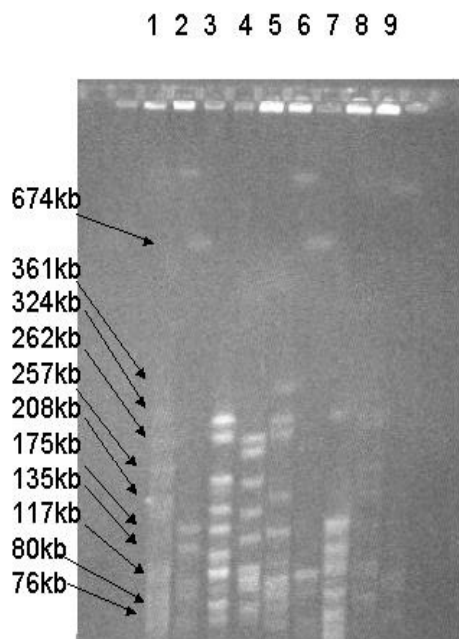
مواد و روش ها

در فاصله زمانی یک سال از اردیبهشت ۱۳۸۱ تا اردیبهشت ۱۳۸۲ تعداد ۲۱۱ نمونه کلینیکی استافیلوکوک از منابع و نمونه های مختلف بیمارانی که حداقل ۴۸ ساعت در بخشهای مختلف بیمارستان حضرت رسول(ص) تهران بستری بودند، جمع آوری و پس از انتقال نمونه ها به مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی دانشگاه علوم پزشکی ایران، کشت داده شد و توسط آزمایشهای نظیر مورفولوژی کلنی، رنگ آمیزی گرام، تست کاتالاز، تست DNase و تست کوآگولاز تشخیص داده شد. گونه های CNS توسط آزمایشهای اوره آز، تست VP تست حساسیت به نوویوسین و باسیتراسین و تست های تخمیر قندها تعیین هویت گردید. یک کلنی از هر سویه خالص CNS جدا شده در محیط کشت حاوی گلیسرین در دمای 37°C - برای مطالعات بعدی ذخیره گردید. حساسیت سویه های جدا شده از بیماران و سویه های استاندارد استافیلوکوک اورئوس ATCC ۵۱۱۵۳ و ۹۱۲۳ ATCC با بهره گیری از راهنمای NCCLS (۳۴) به روش دیسک دیفیوژن تعیین گردید. آنتی بیوتیکهای مصرفی عبارت بودند از: کلوزاکسایلین $1\mu\text{g}$ ، وانکومایسین $30\mu\text{g}$ ، آمپی سیلین $25\mu\text{g}$ ، افلوکساسین $5\mu\text{g}$ ، تتراسایکلین $30\mu\text{g}$ ، اریترومایسین $15\mu\text{g}$ ، تریمتوپریم سولفومتاکسازول، جتتامایسین $10\mu\text{g}$ ، سفالوتین $30\mu\text{g}$ ، سپس زیر گونه ی ۶۳ سویه CNS جدا شده توسط PFGE تعیین گردیدند. ابتدا باکتری با رشد ۲۴ ساعته را با محلول بافر TEN (تریس کلراید $0/1$ مولار، NaCl $0/15$ مولار و EDTA $0/1$ مولار) و سپس با بافر EC (تریس کلراید 9 میلی مولار، NaCl 1 مولار، EDTA $0/1$ مولار، Brige 58 $0/5$ ٪، دزاکسی کولات $0/2$ ٪ و سارکوزیل $0/5$ ٪) شستشو داده و در نهایت $2\mu\text{l}$ آنزیم لیزوستافین (Sigma) بر روی نمونه ریخته شده و سپس در $300\mu\text{l}$ از آگارز LMP 2 ٪ (Fermentas) قالب گرفته شد. قالبهای آگارز حاوی DNA تحت تاثیر آنزیم محدودالایر SmaI قرار گرفته و سپس این قالبها در چاهکهایی از ژل آگارز 1 ٪ ثابت گردید و در بافر TBE (50 mM تریس بیس، 50 mM اسید بوریک و در بافر $\text{pH}=8$ ، EDTA mM) الکتروفورز گردید. قطعات شکسته شده DNA با استفاده از دستگاه Gene Navigator (فارماسیا، آپسالا، سوئد) از یکدیگر جدا شدند. الگوی این قطعات توسط رنگ آمیزی اتیدیوم بروماید قابل رویت گردید. ضریب شباهت باندها با روش دسته بندی الگوریتمیک، با استفاده از گروههای دوتایی غیر هم وزن و الگوریتم میانگین حسابی شباهت

استافیلوکوک لوگدونسیس و استافیلوکوک شلايفری در حال افزایش می باشند (۲۰-۱۷).

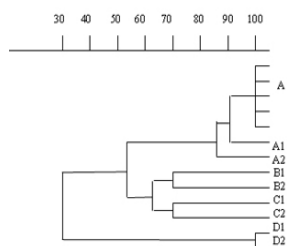
با توجه به مطالعات اخیر بنظر می رسد که بین افزایش سویه های CNS به عنوان عامل باکتریهای بیمارستانی و مقاومت این پاتوژنها به داروهای ضد میکروبی ارتباطی وجود دارد. همچنین سویه های CNS چند مقاومتی عموماً در پوست بیماران بستری در بیمارستان و پرسنل بیمارستانی کلونیزه می شوند (۲۲-۲۱). استقرار وسیع این میکروارگانیسمها در پوست می تواند بعنوان منبع مهمی برای سویه های چند مقاومتی گردد که خصوصاً می تواند سبب عفونتهای مرتبط با تجهیزات پزشکی داخل وریدی گردند. بعلاوه سویه های کلونیزه شده منبعی برای ژنهای مقاومت به آنتی بیوتیک هستند که می توانند در بین سویه های CNS انتقال یابند که احتمالاً منشا این ژن ها استافیلوکوک اورئوس می باشد (۲۵-۲۳). مطالعاتی که در نقاط مختلف اروپا که از نقطه نظر جغرافیایی پراکندگی وسیعی دارند انجام شده، نشان می دهند که مقاومت سویه های CNS به اگراسیلین بین $70-80$ ٪ متغیر است و در ضمن گزارشهای مقاومت مشابهی از ایالات متحده امریکا، امریکای لاتین و کانادا در دست می باشد (۲۸-۲۶).

هم اکنون با فاصله ی کمی از ظهور (Methicillin Resistant *Staphylococcus aureus*, MRSA) بنظر می رسد که مقاومت به متی سیلین در CNS نیز به معضلی تبدیل شده است (۲۹). روشهای دسته بندی سویه های میکروبی بر اساس تایپینگهایی که بر پایه DNA صورت می گیرند، ابزار قدرتمندی هستند که به دانش بشری در مورد اپیدمیها، عفونتهای جدید و انتشار کلونهای باکتریایی مقاوم به آنتی بیوتیک کمک می کنند (۳۰). ساب تایپینگ میکروارگانیسم های جدا شده از بیماران در سطح سویه، برای تشخیص اینکه آیا این سویه ها در اپیدمی های عفونت بیمارستانی مشارکت دارند یا برای تعیین منشاء مشترک این سویه ها بسیار مهم و مناسب می باشد. تاکنون روشهای متعدد تایپینگ مولکولی برای تشخیص سویه های باکتریایی استفاده شده است که هر کدام ارزش و اهمیت خود را دارند (۳۱). در این میان به PFGE بعنوان قابل قبولترین روش مولکولی برای تعیین هویت کلونهای باکتریایی خصوصاً در موارد مقایسه ای سویه ها اشاره شده است (۳۲). PFGE روش انگشت نگاری DNA مفیدی است که برای تجزیه و تحلیل گسترده و مقایسه تشابهات اپیدمیولوژی بین باکتریهای جدا شده از بیماران بستری در بیمارستان استفاده می شود (۳۳). امروزه یک پیشرفت مهم که بکمک PFGE در دسترس است، توانایی مطالعه قطعات بزرگ DNA که حتی طولی معادل 10000 bp دارند امکان پذیر شده است. چنین قابلیتی در روشهای متداول الکتروفورز وجود ندارد. بنابر این تمام کروموزوم باکتری موضوع این بررسی است و PFGE در حد بالایی تمایز واضحی بین سویه هایی که از نظر ژنتیکی بهم مربوط اند را بوجود می آورد (۳۴). در سالهای اخیر، اپیدمی حاصل از استافیلوکوکهای کوآگولاز منفی از بسیاری از

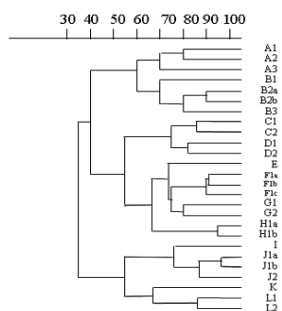

ب: ردیف ۲: سویه استافیلوکوک اورئوس شماره ۸۳۲۵ NCTC، ردیف ۳ و ۷: استافیلوکوک اپیدرمیدیس، ردیف ۴ و ۵ و ۶ و ۷: استافیلوکوک همولیتیکوس

شکل ۱: الگوی برش کروموزومی استافیلوکوکهای کوآگولاز منفی به روش پالس فیلد ژل الکتروفورزیس

شکل ۲: دندروگرام سویه های استافیلوکوکوس اپیدرمیدیس

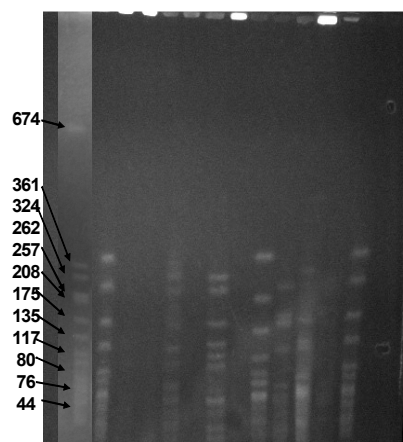
شکل ۳: دندروگرام سویه های استافیلوکوکوس همولیتیکوس

باند‌ها در هر دو سویه (۲ x تعداد باندهای مشابه / کل تعداد باندها در هر دو سویه) تعیین گردید. سویه استافیلوکوک اورئوس ۸۳۲۵ NCTC بعنوان کنترل استاندارد شرایط الکتروفورز، همزمان به همراه سایر نمونه‌ها در هر ژل وجود داشت. با توجه به پیشنهادات Tenover و همکارانش (۳۵) سویه‌هایی که حداکثر سه باند با یکدیگر اختلاف دارند از نظر ژنتیکی بسیار شبیهند، سویه‌هایی که ۴ یا ۶ باند تفاوت دارند ممکن است با هم از نظر قرابت ژنتیکی مرتبط باشند و سویه‌هایی در یک دسته قرار می‌گیرند که ضریب شباهت آنها ۸۰٪ باشد.

یافته‌ها

۶۸٪ از بیماران مورد مطالعه مرد و ۳۲٪ زن بودند. ۸٪ کودک و ۹۲٪ بالغ بودند. از ۲۱۱ سویه جدا شده، ۶۳ سویه بعنوان CNS تعیین گردید. از میان نمونه‌های استافیلوکوک کوآگولاز منفی (CNS)، ۴۹٪ استافیلوکوک همولیتیکوس، ۲۵٪ استافیلوکوک اپیدرمیدیس، ۳٪ استافیلوکوک ساپروفیتیکوس و ۲۰٪ سایر سویه‌های استافیلوکوک کوآگولاز منفی بودند. نتایج مقاومت ۶۳ سویه استافیلوکوک کوآگولاز منفی به آنتی‌بیوتیکها عبارت بود از: ۹۱٪ به آمپی‌سیلین، ۸۲٪ به اریترومايسين، ۲۲٪ به افلوکساسین، ۲۲٪ به سفالوتین، ۱۷٪ به کلواگزاسیلین، ۱۷٪ به جتتامایسین، ۱۶٪ به SXT، ۱۲٪ به تتراسایکلین مقاوم بودند و مقاومت به وانکومايسين در هیچکدام از سویه‌ها مشاهده نشد. نتایج PFGE تفاوت قابل توجهی را در میان سویه‌های استافیلوکوک همولیتیکوس نشان می‌داد چنانکه هیچ سویه اپیدمیک در این باکتری مشاهده نگردید. دو سویه اپیدمیک در میان سویه‌های استافیلوکوک اپیدرمیدیس مشاهده شد که بصورت A و B نامگذاری شد. تعدادی از الگوهای حاصل از تاثیر آنزیم SmaI در شکل ۱ نشان داده شده و نتایج در شکل‌های ۲ و ۳ خلاصه گردیده است که دندروگرام الگوی PFGE میباشند

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

الف: ردیف ۱: سویه استافیلوکوک اورئوس شماره ۸۳۲۵ NCTC، ردیف ۲ و ۵ و ۷ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۳ استافیلوکوک همولیتیکوس

بحث

کروموزومی در مورد سویه‌های استافیلوکوک همولیتیکوس دارای تنوع چشمگیری است. به طوری که در میان سویه‌های جدا شده ۱۲ دسته شناسایی شد. با توجه به نتایج بدست آمده بنظر می‌رسد آنچه که از بروز اپیدمی گسترده توسط سویه‌های استافیلوکوک اپیدرمیدیس در بیمارستان ممانعت بعمل آورده است، توانایی بالای استافیلوکوک همولیتیکوس در استقرار در بیماران بیمارستانی می‌باشد. به این ترتیب احتمالاً استافیلوکوک همولیتیکوس از بروز اپیدمی گسترده توسط سویه‌های استافیلوکوک اپیدرمیدیس جلوگیری می‌کند. اما بنظر می‌رسد اگر همولیتیکوس خود به سویه اپیدمیک تبدیل گردد می‌تواند منجر به مشکلاتی همپایه استافیلوکوک اورئوس در عفونت‌های بیمارستانی مبدل گردد.

نتیجه گیری

بنظر می‌رسد که انتشار مقاومت در میان CNSهایی که می‌توانند عامل عفونت‌های بیمارستانی باشند بر مشکلات درمانی بیماران بستری در بیمارستان می‌افزاید. بنابراین لزوم اتخاذ استراتژی درمان صحیح برای موارد عفونت و کنترل انتشار احساس می‌شود.

امروزه اهمیت سویه‌های CNS بدلیل عفونت‌های بیمارستانی، خصوصاً در موارد استفاده از تجهیزات بیمارستانی در بیمارانی که دچار نقص ایمنی یا بیماری‌های وخیم هستند، افزایش یافته است (۳۶). در خلال دهه اخیر استافیلوکوک اپیدرمیدیس را بعنوان شایعترین گونه‌ی CNS در موارد عفونت بیمارستانی خصوصاً در باکتری‌ناشی از استفاده‌ی کاتترهای داخل‌رگی و سایر تجهیزات ایمپلنت شناخته‌اند (۳۱ و ۴۰-۳۷). البته گزارشاتی هم مبنی بر دخالت سایر اعضای گروه CNS منجمله استافیلوکوک همولیتیکوس در ایجاد عفونتهایی نظیر اندوکاردیت مشاهده می‌شود (۴۱). از مشکلات عمده مربوط به CNS می‌توان به بروز مقاومت‌های چندگانه اشاره کرد. با استفاده از روش PFGE توانستیم تنوع قابل توجهی در میان سویه‌های CNS به دست آوریم. در میان سویه‌های استافیلوکوک اپیدرمیدیس به ۴ دسته‌الگوی ژنوتیپیک دست یافتیم، که هر کدام از این دسته‌ها دارای دو زیر گروه می‌باشد. با توجه به شباهت‌های الگوی کروموزومی این سویه‌ها بنظر می‌رسد که سویه‌های استافیلوکوک اپیدرمیدیس از سویه‌های اپیدمیک و مقیم در این بیمارستان باشند که می‌توانند توسط کادر درمانی یا بیماران به سایر افراد منتقل گردند. تعداد الگوهای

References

- Kloos WE, Bannermann T L. Update on clinical significance of CNS. *Clin microbial Rev* 1994; 7: 117-140.
- Pfaller M A, Herwaldt L A. Laboratory, clinical and epidemiological aspects of CNS. *Clin microbial Rev* 1998; 1:281-299.
- Pittet D, Tarara D, Wenzel RP. Nosocomial blood stream infection in critically ill patients. Excess length of stay, extra costs, and attributable mortality. *JAMA* 1994; 271: 1598-1601.
- Spencer RC. Predominant pathogens found in the European prevalence of infection in intensive care study. *Eur j Clin Infect Dis* 1996; 15: 281-285.
- Lallem S, Thouverez MK. Bacteraemia caused by coagulase negative staphylococci exhibiting decreased susceptibility to teicoplanin. *J Hosp Infect* 2002; 1(3): 207-14.
- Orrett FA. Nosocomial infections in a private hospital. *West India Med J* 2002; 51(1): 21-4.
- Hoehn B. Special issue in the management of infective endocarditis caused by gram positive cocci. *Infect Dis Clin North Am* 2002; 16(2): 437-52.
- Lu CH, Huang CR, Chang WN. Community – acquired in adults: The epidemiology timing of appropriate antimicrobial factor. *Clin Neurol Neurosurg* 2002; 104(4): 352-8.
- Soriano F. Microbial etiologies of acute otitis media. *Clin Microbiol Infect* 1997; 3: 523-25.
- Fluit AC, Schmitz FJ, Verhoef J. Frequency of isolation of pathogens from blood stream, nosocomial pneumonia, skin, & soft tissue, and urinary tract infections occurring in European patients. *Eur J Clin Microbiol Infect Dis* 2001; 20(3): 188-191.
- Agvald – ohman C, Wernerman J, Nord C E, Edlund C. Anaerobic bacteria commonly colonize the lower airways of intubated ICU patients. *Clin. Microbiol Infect* 2003; 9: 397-405.
- Ronveaux O, Jans B, Suetens C, carsauw H. Epidemiology of nosocomial blood stream infections in Belgium, 1992-1996. *Eur-J Clin Microbiol Infect Dis* 1998; 17: 695-700.
- Frebourg NB, Caulize B, Lemeland JF. Evidence for nasal carriage of methicillin – resistant staphylococci colonizing intravascular dices. *J Clin Microbiol* 1999; 37: 1182-1185.
- Agvald-Ohman C, Lund B, Edlund C. Multiresistant coagulase – negative staphylococci disseminate frequently between intubated patients in a multidisciplinary intensive care unit. *Crit Care* 2004; 8(1): R42-R47.
- Konig C, Schwank S, Blaser J. Factors compromising antibiotic activity against biofilms of *S.sepidermidis* *Eur J Clin Microbiol Infect Dis* 2001; 20(1): 20-26.
- Mckenny D, Hubner J, Muller E, Wang Y, Goldmann D. A, Pier G. B. The ica locus of *Staphylococcus epidermidis* encodes production of the capsular polysaccharide/ adhesion. *Infect Immun* 1998; 66: 4711-4720.
- Hernandez J. L, Calvo J, Sota R, Aguero S, Garcia- Palomo J. D, Farinas M. C. Clinical and

- microbiological characteristics of 28 patients with *S.schleiferi* infection *Eur J Clin Microbiol Infect Dis* 2001; **20** (3): 153-158.
18. Herchline TE, Ayers LW. Occurrence of *S. lugdunensis* in consecutive clinical cultures and relationship of isolation to infection. *J Clin Microbiol* 1991; **29**: 419-421.
 19. Vandenesch F, Etienne J, Reveerdy M E, Eykyn J. Endocarditis due to *S.lugdunensis*: report of 11 cases & review. *Clin Infect Dis* 1993; **17**: 871-876.
 20. Freneu J, Brun Y, Bes M, Mengnier H, Grimont f, Grimont PAD, et al. *S.lugdunensis* sp. nov. And *S.schleiferi* sp. Nov, two species from human clinical specimens. *International J of systematic bacteriology* 1988; **38**: 168-172.
 21. Archer GL, Climo MW. Antimicrobial susceptibility of CNS. *Antimicrobial Agents Chemother* 1994; **38**: 2231-2237.
 22. Archer GL. Alteration of cutaneous staphylococcal flora as a consequence of antimicrobial prophylaxis. *Rev Infect Dis* 1991; **13**(10): 5805-5809.
 23. Archer GL, Johnstone JL. Self-transmissible plasmid in staphylococci that encode resistance to aminoglycosides. *Antimicrob. Agents Chemother.* 1983; **24**: 70-77.
 24. Forbes BA, Schaberg DR. Transfer of resistance plasmids from *Staphylococcus aureus*: evidences for conjugative exchange of resistance. *J bacterial.* 1983; **153**: 627-643.
 25. McDonnell RN, Sweeney HM, Cohen S. Conjugative transfer of gentamicin resistance plasmids intra- & inter-specifically in *Staphylococcus aureus* & *Staphylococcus epidermidis*. *Antimicrob Agents Chemother.* 1983. **23**: 151-160.
 26. Hanberger H, Diekema D, Fluit A, Jones R, Struelens M, Spencer R, et al. Surveillance of antibiotic resistance in European ICUs. *J Hosp Infect* 2001; **48**: 161-176.
 27. Vincent J-L. Microbial resistance: lessons from the EPIC study. *Intensive Care Med* 2000; **26**: S3-S8.
 28. Diekema DJ, Pfaller MA, Schmitz FJ, Smayevsky J, Bell J, Jones RN et al. Survey of infections due to susceptibility of isolates collected in the United States, Canada, Latin America, Europe & the Western pacific region for the SENTRY antimicrobial surveillance program, 1997-1999. *Clin Infect Dis* 2001; **32**: S114-S132.
 29. Schaberg DR, Culver DH, Gaines RP. Major trends in the microbial etiology of nosocomial infection. *Am J Med* 1991; **91**: 725-735.
 30. Sedar HS, Pfaller MA & Hollis RJ, The use of molecular techniques in the epidemiology and control of infectious disease. *Clin Lab Med.* 1995; **15**, 407-431.
 31. Mattosa EM, Teixeira LA, Alvesa VMM. Isolation of methicillin-resistant coagulase-negative staphylococci from patients undergoing continuous ambulatory peritoneal dialysis (CAPD) and comparison of different molecular techniques for discriminating isolates of *Staphylococcus epidermidis*. *Diagnos Microbiol and Infect* 2003; **45**: 13-22
 32. Calderwood SB, Baker MA, Carroll PA, Michel JL, Arbeit RD, Ausubel FM. Use of cleaved amplified polymorphic sequences to distinguish strains of *Staphylococcus epidermidis*. *J Clin Microbiol* 1996; **34**, 2860-2865.
 33. Woodford N, Johnson AP. *Methods in molecular medicine*. Vol 15: Molecular Bacteriology: protocols & clinical application. 1998.
 34. National Committee for clinical Laboratory Standards. Methods for Dilution Antimicrobial susceptibility Tests for Bacteria that grow aerobically- Second Edition: Approved standard M7-A2. NCCLS, Villanova, PA, USA, 1990.
 35. Ten over FC, Arbeit RD, Goering RV, Mickelsen PA, Murray BE, Persing DH, et al. Interpreting chromosomal DNA restriction patterns produced by pulsed field gel electrophoresis: criteria for bacterial strain typing. *J clin microbial.* **33**: 2233-2239.
 36. Tefani S, Varaldo E. Epidemiology of methicillin-resistant staphylococci in Europ. *Clin Microbiol & Infect* 2003; **9**(12): 1179.
 37. Sloos JH, Dijkshoorn L, Vogel L, van Boven CPA. Performance of Phenotypic and Genotypic Methods to Determine the Clinical Relevance of Serial Blood Isolates of *Staphylococcus epidermidis* in Patients with Septicemia. *J. Clin. Microbiol.* 2000; **38**(7): 2488-2493.
 38. Mickelsen PA, Plorde JJ, Gordon KP. Instability of antibiotic resistance in a strain of *Staphylococcus epidermidis* isolated from an outbreak of prosthetic valve endocarditis. *J Infect Dis* 1985, **152**; 50-58.
 39. Tuazon CU, Miller H. Clinical and microbiological aspects of serious infections caused by *Staphylococcus epidermidis*. *Scand J Infect Dis*, 1983. **15**; 347-360.
 40. Raad II, Bodey GP. Infectious complications of indwelling vascular catheters. *Clin Infect Dis* 1992, **15**, 197-210.
 41. Senining RC, Ahmad H, Shahzad R, Stahl-avicolli A, Lamoste TJ, Soto NE, et al. Late prosthetic valve endocarditis caused by *Staphylococcus hemolyticus*. *Clin Infect Dis* 2001; **32**(6): E100-1.